

Ĉesko – esperantský
k u c h a ř s k ý
s l o v n í ě k.

Podle "Gastronomického termináře" Erharda Urbana sestavil a vydal Esperantský kroužek závodního klubu n.p. Jitex v Písku.

1959

Ĉeĥo – Esperanta
k u i r i s t a
v o r t a r e t o.

Laŭ "Gastronomia terminaro" de Erhard Urban kompilis kaj eldonis Esperantista rondeto de uzinklubo Jitex Písek.

1959

O b s a h - E n h a v o :

1. Polévky – supoj
2. Ryby sladkovodní – fiŝoj dolĉakvaj
3. Ryby mořské – marfiŝoj
4. Maso - viando
5. Zvěřina, drůběž – ĉasaĵo, kortbirdaro
6. Omáčky – saŭcoj
7. Tuky – grasaĵoj
8. Moučníky, těstoviny, sladkosti – farunaĵoj, pastaĵoj, dolĉaĵoj
9. Zrniny – grajnoj
10. Brambory – terpomoj
11. Zeleniny – legomoj
12. Houby – fungoj
13. Ovoce – fruktoj
14. Koření – spicoj
15. Saláty – salatoj
16. Vejce – ovoj
17. Mléko, sýry – lakto, fromaĝoj
18. Nápoje – trinkaĵoj
19. Odborné výrazy – fakterminaro

1. Polévky – Supoj

bílá zahuštěná – densigita blanka
boršč – barĉo
bramborová – terpoma
brukvová – brasikrapa
brzlíková – el bovid timuso
celerová – celeria
cibulová – cepa
čočková – lenta
dršťková – tripa supo
flíčková – kun pastaĵo
gulášová – gulaŝa
hrachová – piza
houbová – funga
hovězí – el bova viando
hříbková – boleta
chlebová – pan-supo
jarní – printempa
jaternicová – hepat-kolbaso
játrová – hepata
jikrová – fraja
kapustová – sabelika
kmínová – kumina
krupková – grieta
květáková – florbrasika
kyselo – kiselu
mléčná s rýží – lakta kun rizo
mozečková – cerba
ovesná – avena
oukrop – oŭkropo
pivní – biera
pórová – porea
postní – fasta
rajská – tomatsupo
rybí – fiŝa
rýžová – riza
silný hovězí vývar – forta bova elbovaĵo
slepičí – kokinsupo
se strouháním – kun **raspaĵoj**
s játrovými knedlíčky – kun hepataĵ-buletoj
s kapáním – kun gutigita pastaĵo
s krupicí – kun tritik-grietoj
s rajským protlakem – kun tomat-trapremaĵo
uzená – el fumaĵita viando

vývar – buljono
zaječí – lepor-supu
zapražená – kun flavruĝigita faruno
zeleninová – legoma
z husích drůbků – el anseraj dehakitaĵoj
z kostí – el ostoj
z kyselého zelí – saŭkraŭta

2. Ryby sladkovodní – Fiŝoj dolĉakvaj

bělíce – alburno
candát – sandro
cejn – bramo
jikry – frajo
jikrnáč – fiŝino
kapr – karmo
karas – karaso
losos – salmo
marinovaná ryba – marinita fiŝo
mlíčí – laktuma fiŝ-sembro
mřenek – kobito
okoun – perko
parma – barbio
pstruh – truto
rak – kankro
solená ryba – salita fiŝo
sumec – siluro
štika – ezoko
úhoř – angilo

3. Ryby mořské – Mar-fiŝoj

ančovička – anĉovoj
humr – omaro, mara kankrego
jeseter – sevrugo
kaviár – kaviaro (fiŝovaro)
makrela – skombro
mušle, škeble – konkoj
platejs – platoso
rejnok s černým máslem – rajo kun nigrigita butero
rybí tuk – fiŝgraso
sardele – sardeloj
sardinky v oleji – sardinoj en oleo
sardinky čerstvě zapékané – sardinoj **xxx**
slaneček – haringo

treska – moruo
treska sušená – merluĉo
treska solená – laberdano
tuňák – tinuso
ústřice – ostroj
uzenáč – haringo fumajita
vousáč – barb-fiŝo
želva – testudo

4. Maso – Viando

aspiko z vepřového masa – porka aspiko (gelatenaĵo)
beefsteak – bifsteko
brzlík – timuso
bůček prorostlý – xxxx
dršťky – tripoj
guláš – gulaŝo laŭ madjara maniero
jateční dobytek – buĉ-brutaro
haše – muelaĵo
hlava – bovaĵo
hovězí na cibuli – bovaĵo mirotono
hovězí obložené – bova garnita
hovězí vemeno – bova mammo
hovězí žebro – bova ripviando
hrudí – brusto
hřbet – dorso
jazyk – lango
játra – hepato
jaternice – hepatkolbaso
jelítko – sangokolbaso
jehněčí dušené s černým kořenem – ŝafidaĵo kun skorzonero
jehněčí na rožni – ŝafidaĵo sur roststango
jehněčí pilav s parmezánem – ŝafid-pilafo kun raspita parmezano
jehněčí zadělávané na smetaně – ŝafidaĵo krem-frikasita
jehněčí zapékané – ŝafida viando bake krustigita
karbanátky – frikadeloj
kolínko – subgenuaĵo
koňská svíčková – ĉeval-lumbaĵo
kosti – ostoj
kotleta – kotleto, ripaĵo
kotleta smažená – kotleto panerumita
koza – kaprino
kozel – virkapro
kozí kýta na česneku – kaprinfemuro ajlita
kozle pečené – kaprido rostita

krk – kolo
krkovička uzená – kolviando fumaĵita
kýta pečená – femuro rostita
ledviny – renoj
libové maso – malgrasa viando
lůj – sebo
maso v konservě – viando konservita
mícha – mjelo
morek – medolo
morková kost – medolosto
mozek – cerbo
mleté – muelita
nádivka – farĉo
na rošti pečené – kradrostita
nožička – piedo
ocásky – vostetoj
okruží – krispo
ovarová vepřová hlava – bolita porka kapo
ořech – femura muskol-bloko
oslí fileť – azenaĵ-fileoj
paštika – pasteĉo
pečeně od ledvinky – renlumbaĵo rostita
pečínka, polohřbet – rostita duondorso / riparpeco
plec – ŝultro
plíce – pulmo
plíčky - pulmaĵo
prorostlé – tavolo-grasa
roastbeef – rostbifo
roštěnka na cibuli – ripaĵo kun fritita cepo
rožnovec – bova rumstekko xxx
ruláda – rulaĵo
rypáček s křenem – xxx kun raspita kreno
rýžovec z vepřevého masa – porka rizoto
řízek na rožni – eskalopo krade rostita
řízek smažený – eskalopo fritita
salám pařížský – salama pariza
sádlo – graso
sele nadívané – suĉporkido farĉita
skopové na marjance – ŝafaĵo kun majorana saŭco
skopová pečínka – ŝafa duondorso rostita
skopové ragout – ŝafrago (viandpecoj en saŭcaĵo)
slanina s vejci – porka lardo kun ovoj
slezina – lieno
směs na rošti – divers-specaĵo kradrostita
svíčková – lumbaĵo

šíje – nuko
škvarky – rekremento
šlacha – tendeno
šťáva z pečeně – viandsuko
šunka Pražská – ŝinko de Praha
šunka syrová – ŝinko kruda
šunka s vejci – ŝinko kun ovo
šunka vařená – ŝinko kuirita
šunkové nadívané závitky – ŝink-rulaĵoj farĉitaj
telecí – bovidaĵo
tlačenka – salamo el porkaĵo
tlama – muzelo
uditi – fumaĵi
uzenina – fumaĵitaĵo
velikonoční beránek – paska ŝafideto
vepřová pečeně se zelím a knedlíky – porka rostaĵo kun saŭrkraŭto kaj knedlikoj
vepřové – porkaĵo
vláknité maso – viando fibra
vykostěný – senostigita
zadělávané maso – frikasita viando
žaludek – stomako
žebro – ripo

5. Zvěřina, drůbež – ĉasaĵo, kortbirdaro

bažant – fazano
bobr – kastoro
divoká husa – sovaĝa ansero
divoká kachna – sovaĝa anaso
divoký holub – sovaĝa kolombo
drůbeží klobása – kortbirdaĵa kolbaso
drůbeží maso v máslovém těstě – volovano (buterpastaĵo kun kortbirdaĵo)
drůbky – dehakitaĵo
holoubě – kolombido
holub pečený – kolombo rostita
husa pačená se zelím a knedlíky – ansero rostita kun saŭrkraŭto kaj knedlikoj
husí drůbky – anser-dehakitaĵoj
husí játra na cibulce – anser-hepato stufita sur cepa bulbo
husí játrová paštika – anser-hepata pasteĉo
husí křídlo – anser-flugilo
husí prsa – ansera brusto
husí sádlo – anser-graso
husí stehno – anser-femuro
husí škvarek – ansergraso
jelen – cervo

jeřáb – gruo
kachna – anaso
kamzík – čamo
kapoun – kapono
kohout – virkoko
králík – kuniklo
krev – sango
kohoutí hřebínky – virkokaj kresto
koroptev – perdriko
krocán plněný kaštanovou nádivkou – meleagro farçita per maronaĵo
krůta – meleagrino
křepelka – koturno
kuře na paprice – kokido stufita kun paprika saŭco
kvíčala – sorpturbo
los – alko
páv – pavo
perlička – numido
slepice – kokino
sluka – skolopo
srnec – kapreolo
šneky – helikoj
tetřev hlušec – urogalo
tetřívěk – tetro
zajíc – leporo
zajíc na černo – leporaĵo stufita kun nigra dolča saŭco
zajíc na smetaně – leporaĵo kun krema saŭco
zvěřina pernatá – plumčasajo
zvěřina srstnatá – harčasajo
žabí stehýnka – ranfemuroj

---

6. Omáčky – Saŭcoj

d'ábelská omáčka – diabla saŭco
kečup – saŭco-kečupo
majoneza – majonezo
polská – pola
rajská – tomata
smetanová – krema
tatarská – tatara

---

7. Tuky - Grasaĵoj

lŭj – sebo
margarin – margarino
máslo sardelové – sardelita butero
olej – oleo
omastiti – grasumi
rostlinný tuk – vegetalino, vegetaĵa graso
rybí tuk – fiŝoleo, fiŝgraso
sádlo (vepřové, husí) – graso (porka, ansera)
sádlo škvařené – graso rostbrunigita
velrybí tuk – balengraso
žluklé máslo – ranca butero

---

8. Moučníky, těstoviny, sladkosti – farunaĵoj, pastaĵoj, dolĉaĵoj

bábovka – potkuko
bramborové knedlíky plněné -
bublanina – bublanino
buchta – buĥto
buchtičky dukátové – dukat-buĥtetoj
cukr – sukero
cukr čištěný – sukero rafinita
cukr kostkový – kubet-sukero
cukr krystalový – sukero kristala
cukr práškový – sukero pulvorigita
cukrová homole – suker-konuso
dost – torto
dost svatební – torto geedziga
houska, rohlík – bulko
chléb s máslem – buter(um)ita pantranĉo
chlén žitný – pano sekala
chlebičky obložené – sandviĉoj
kaše ovocná – kaĉo frukta
knedlíky jablkové – buletoj farĉitaj per pomoj
knedlíky švestkové – buletoj farĉitaj per prunoj
karamel – karamelo
koblihy – fritkukoj
koláč – kuko
krokety – kroketoj
kynuté těsto – fermentita pastaĵo
makarony – makaronioj
marcipán – marcipano
mazanec – paska kuko
mouka – faruno
nádivky – farĉoj
nudle – nudeloj
nudlový nákyp – nudel-sufleo
omeleta – omleto
perník – sekal-marcipano

pirohy – pirogoj
piškot – biskvito
preclík – krakeno
puđing – puđingo
sacharin – sakarino
sojová mouka – soja faruno
strouhaná houska – bulkeraja, bulk-raspitaja
suchar – biskoto
škrob – amelo
škubánky – škubankoj
špagety – ŝpagetoj
špenátový nákyp – spinac-sufleo
topinka – toŭsto rostita sur graso
trhanec – patkuko
trubičky – kanelonoj farĉitaj
vánočka – kristnaska kuko (ĉeĥa)
vdolek – skono
zmrzlina – glaciaĵo

---

9. Zrniny – Grajnoj

čočka – lento
hrách – pizo
hrášek zelený – pizo verda
jáhly – miligrioj
ječmen – hordeo
ječné kroupy – tritika griaĵo
krupice – grieto: grietaĵo
kukuřice – maizo
mák – papavo
mouka – faruno
obilí – greno
oves – aveno
ovesná kaše – poriaĝo
ovesné vločky – aven-flokoj
pšenice – tritiko
rýže dušená – stufita rizo
rýže vařená ve vodě – rizo xxx

---

10. Brambory – terpomoj

kaše bramborová – kaĉo terpoma
nové brambory – novaj terpomoj
obalované smažené brambory – bulkerumitaj kaj frititaj terpomoj
pečené v popelu – bakitaj en cindro
pečené v troubě – en forno bakitaj
pražené – stufitaj (la franca maniero)
zapékané – gratenitaj

11. Zeleniny – Legomoj

artiĉoky – artiĥokoj
celer – celerio
cibule – cepa bulbo
fazole bílé – fazeoloj blankaj
fazole zelené – fazeoloj verdaj
hlávka zelí – brasika kapo
kapusta – sabeliko
kopr – aneto
květák – florbrasiko
lusk – guŝo
meloun vodní – akvomelono
mrkev – karoto
nať – kreskaĵ-foliaro
okurka – kukumo
olivy – olivoj
pažitka – ŝenoprazo
petržel – petroselo
rajské jablko – tomato
reveň – rabarbo
ředkev bílá neb černá – rafano blanka aŭ nigra
ředkvička – rafaneto
řeřicha – kreso
špenát – spinaco
šťovík – rumekso
tuřín – napo
tykev – kukurbo
vodnice – rapo
výhonek – ŝoso
zelí bílé – brasiko blanka
zelí kyselé – brasiko fermentita (saŭrkraŭto)
zelí sladké – brasiko dolĉa

---

12. Houby – Fungoj

houby nakládáné – fungoj en vinagro
hřib bílý – boleto blanka
křemenáč – malmola boleto
kuřátka žlutá – klavarioj flavaj
lanýž – trufo
liška – kantarelo
ryzec – agariko dolĉa
žampion (pečárka) polní, lesní – agariko kampa, arbara

---

13. Ovoce – Fruktoj

ananas – ananaso
angrešt – groso
banán – banano
borůvka – mirtelo
broskev – persiko
brusinky – vakcinioj
citron – citrono
datle – daktilo
dužnina ovoce – frukta karno
džem – fruktokonfitaĵo
fík – figo
hrozen vína – grapolo, vinberaro
rozinka – sekvinbero
hruška – piro
chrupka – bigarelo
jablko – pomo
jádro – kerno
jahoda – frago
jeřabina – sorpobero
kaštan jedlý – marono
křížaly – sunsekigitaj pomtranĉaĵoj
lískový ořech – avelo
malina – frambo
mandarinka – mandarino
marmeláda – marmelado
mandle pražené – migdaloj bakitaj
meloun – melono
meruňka – abrikoto
nakládané ovoce – konfita frukto
olivy – olivoj
ořech kokosový – kokoso
ořech vlašský – juglando
ostružina – robusbero
paraořech – brazila nukso
pomeranč – oranĝo
povidla – povidloj
rybíz černý – ribo nigra
rybíz červený – ribo ruĝa
stopka ovoce – frukto-pedunklo
šípek – bero de sovaĝ-rozujo
švestka – pruno
trnka – prunelo
třešně, višně – ĉerizo, acid-ĉerizo

---

14. Koření – Spicoj

anýz – anizo
bobkový list – laŭra folio

česnek – ajlo
fenikl – fenkolo
hořčice – mustardo
hřebíček – kariofilo
kmín – kumino
křen – kreno
majoránka – majorano
máta peprná – pipromento
muškátový květ – muskata floro
nové koření – pimento
paprika – papriko
pepř – pipro
skořice – cinamo
stroužek česneku – ajl-bulbero
šafrán – safrano
šalvěj – salvio
zázvor – zingibro

---

15. Saláty – Salatoj

bramborový – terpoma
celerový – celeria
fazolový – el blankaj fazeoloj
květákový – florbrasika
okurkový – kukuma
ovocný – frukta
ruský – rusa
rybí – fiša
smíšený – diversspeca
vlašský – laŭ itala maniero
z červené řepy – el ruĝa beto
z rajských jablíček – tomata

---

16. Vejce – Ovoj

bílek – ovoblanko
míchaná vejíčka – batmiksitaj ovoj frititaj
ruské vejce – ovoj laŭ rusa maniero
vejce na hniličku – ovoj duonmolaj
na měkko vařená – mole kuiritaj
s kyselou smetanou – kun acida kremo
velikonoční vejce: Kraslice – ovoj paskaj-kolor(ig)itaj
ztracená – počítaj
žloutek – ovoflavo

---

17. Mléko, sýry – Lakto, fromaĝoj

brinza – brinza
ementálský – ementala
jogurt – jogurto
mléko kozí – kaprina lakto
mléko kravské – bovina lakto
sražené – koagulita
parmezánský sýr – parma itala
podmásli – buter-lakto
rozhuda – rozhudo
smetana kyselá – acida kremo
smetana sladká – dolča kremo
smetanový sýr – krema fromaĝo
syrovátka – selakto
tvaroh – kazeo

---

18. Nápoje – Trinkaĝoj

čaj s citronem – teo kun citronosuko
čaj spařený – tea infuzaĝo
cikorie – cikorio
čokoláda – ĉokolado
heřmánkový odvar – kamomila dekoktaĝo
kakao – kakao
káva "turek" – kafo laŭ turka maniero
káva Moka – kafo Mokao
káva se šlehanou smetanou – kafo kun kirlita kremo
káva s mlékem – kafo kun lakto
bílá káva – blanka kafo
koňak – konjako
koktail – koktelo
medovina – medo
mošt – mosto
mražená káva – kaf-glaciaĝo
pálenka – brando
pivo černé, tmavé – biero nigra, bruna
pivo skvělé – biero hela
pivo obyčejné – biero ordinara
plzeňský prazdroj – biero Prazdrojo
punč – punĉo
rum – rumo
šťáva – suko
víno červené – vino ruĝa
víno bílé – vino blanka
víno šumivé – ŝaum-vino
víno uleželé – ripozinta vino
vodka – vodko
voda minerální – akvo minerala

19. Odborné výrazy – Fakterminaro

aromatický – aroma
aspik – aspiko
bílkoviny – albumino
bufet – bufedo
cedník – filtrilo
cukřenka – sukerujo
číšník, číšnice – kelnero, -ino
dieta – dieto
divoký – sovaĝa
dusiti – stufi
džbáněk – kruĉo
hmoždíř – pistujo
hnísti – knedi
hostinek – gastejo
chlazený nápoj – glaciigita trankaĵo
chuť k jídlu – apetito
chuť jídla – gusto
chutný, lahodný – bongusta
jedovatý – venena
jídlna – manĝejo
jídlní list – manĝo-karto
jídlo – manĝaĵo
kalíšek na vejce – ovingo
kastrol – kaserolo
kavárna – kafejo
krĉma, putyka – drinkejo, gastejaĉo
kredenc – telerŝranko
křehký – facil-rompebla
kuchařské umění – kuirarto
kuchyňské nádobí – kuirej-ilaro
kuchyňský robot – kuirej-roboto
kůra – ŝelo
kyprý – ŝvelmola
kyselý – acida
louskáček na ořechy – nuks-krakilo
lžíce – kulero
menu – menuo
měchačka (vařečka) – knedilo
mísa – plado
mlýnek – muelilo
mlýnek na kávu – kaf-muelilo
naběračka – ĉerp-kulerego
nadívaný – farĉita
náhražka – surogato
nakyslý – acideta
napodobenina – iumitaĵo
oběd – tagmanĝo
obsluhovati – servi
ochutnati – gustumi

omáčník – saŭcujo
omastiti – grasumi
osvěžující – refreŝiga
oškrábatí rybu – senskvamigi fiŝon
oškubati drúbež – senplumigi kortbirdaron
pánev – fritilo
párátko – dentpurigilo
péci na rožni, rendlíku atd. – rosti
péci v peci pečivo apod. – baki
pepřenka – piprujo
pikantní – pikanta
píti – drinki
pivnice – bierejo
plenivý – ŝima
podnos – plato
podšálek – subtaso
pochoutky – frandaĵoj
pokojská – ĉambristino
pokrm – nutraĵo
pokroutka – pastelo
poleva – glazuro
porce – porcio
produsiti – xxx
propéci – trarosti
prosmažiti – trafriti
příbory – manĝilaro
připáliti – bruldifekti
přísada – ingredienco
rostlinná jídla – vegetaĵ-manĝaĵoj
rošt – krado
shnilý – putra
sifon – sifono
sítka – tragutigilo
sklep – kelo
sklepník – kelisto
smažiti – friti
snídaně – matenmanĝo
speciality – specialaĵoj
sporák – kuirejforno
spropitné – trinkmono
ssací slámka – pajlosorbilo
sterilisovati – sterilizi
strouhati – raspi
struhadlo – raspilo
šálek – taso
škvařiti – rost-brunigi
šlehačka (metla) – kirlilo
šlehati smetanu – kirli kremon
špejle – ligna stangeto
špižírna – manĝo-konservejo
šťáva – suko
talíř – telero

talíř hluboký – suptelero
talíř mělký – viandtelero
tráviti, zažívati – digesti
trouba v kamnech – bakforno
trpký – amara
tučný – grasa
ubrousek – buštuko
ubrus – tablotuko
uditi – fumaĵi
uhasiti žízeň – sensoifiĝi
uleželý – ripozmatura (vino)
vařiti (k bodu varu) – boligi
vařiti jídlo – kuiri
večeře – vespermanĝo
vegetářská kuchyně – vegetarana kuirejo
vidlička – forko
vláčný – knedmola
vrátný – pordisto
vrchní číšník – ĉefkelnero
vrchní kuchař – ĉefkuiristo
výčep piva – biero-debitejo
výtečné, prvotřídní – bonega, unuaranga
zadělávaný – frikasita (viando)
zadělati těsto – prepari paston
zadělati na chléb – fari paston por pano
zákusek – deserto
zavařenina – konfitaĵo
zavařenina meruňková – abrikotaĵo
zavařiti – enkuiri
zavařiti do cukru – konfíti
želé – ĵeleo, gelatenaĵo
želva – testudo
žinčice – ŝafa selakto
žvýkáci – maĉa
žvýkáci guma – maĉgumo
žvýkati – maĉi